

Vaasan hallinto-oikeus | Vasa förvaltningsdomstol

TOIMINTAKERTOMUS

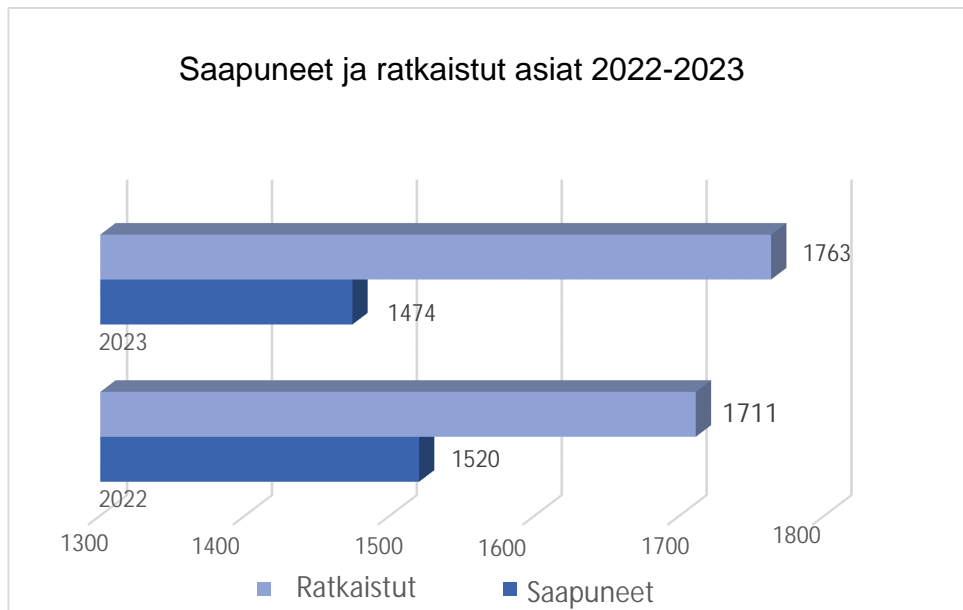
VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2023

Johdanto

Hallinto-oikeuden tehtävänä on valvoa julkisen vallankäytön laillisuutta ja antaa oikeusturvaa yksityisille henkilöille ja yhteisöille.

Hallinto-oikeuden tehtävä on ratkaista kuntien ja valtion hallintoviranomaisten päätöksistä tehtyjä valituksia. Vaasan hallinto-oikeus on alueellinen hallintotuomioistuin Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnissa. Tämän lisäksi Vaasan hallinto-oikeuden tuomiopiiriin kuuluu vesi- ja ympäristöasioissa koko maa Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

Valtaosa hallinto-oikeuteen tulleista valituksista ratkaistaan kirjallisessa menettelyssä. Tarvittaessa asiassa toimitetaan suullinen käsittely, jossa asianosaisilla on mahdollisuus tulla henkilökohtaisesti kuulluksi ja jossa voidaan myös kuulla todistajia ja asiantuntijoita.

Sisällysluettelo

Johdanto.....	1	Finlex-ratkaisuissa esillä verotus sekä ympäristö- ja vesiasiat.....	9
Ylituomarin katsaus - Överdomarens översikt.....	2	Työtilastot.....	12
Vuosi 2023 Vaasan hallinto-oikeudessa.....	5		
Organisaatio	6		
EJTN:n tuomarivaihto Kreikan Thessalonikissa.....	7		
EJTN:n vierailu Euroopan ihmisoikeustuomioistuimeen.....	8		

Ylituomarin katsaus

Vaasan hallinto-oikeuden vuosi 2023 on ollut työntäyteinen. Hallinto-oikeuden tavoite on oikeusvarmuuden takaamisen ja käsittelyaikojen lyhentämisen osalta kirkas ja henkilöstö on työhönsä motivoitunutta. Pystyimmekin vähentämään vireillä olevien asioiden määrää lähes 300 asialla. Vielä on tekemistä, mutta suunta on oikea.

Hallinto-oikeuden henkilöstö tekee pitkäjänteistä työtä tuomioistuintyön laadun ylläpitämiseksi ja parantamiseksi. Vuoden 2023 osalta jää mieleen hallinto-oikeuksien yhteinen laatuhanke, jonka keskiössä on ollut päätösten kirjoittaminen. Tarkoitus ei ole ollut niinkään ollut keksiä uutta, vaan pyrkiä palaamaan aikaisempien vuosikymmenten tiiviimpään esitys- ja kirjoitustapaan. Hallinto-oikeuksien yhteinen keskustelu ja hyvien käytänteiden kehittäminen on päässyt hyvään vauhtiin.

Viime vuosille tyypilliseen tapaan vaihtuvuutta on ollut vähintään riittävästi ja uutta henkilökuntaa on rekrytoitu. Tämä on tarkoittanut edelleen suurempaa panostusta henkilökunnan perehdytykseen ja koulutukseen. Toisaalta hallinto-oikeus sai tulosneuvotteluissa useita vakituisia virkoja, mikä on myönteinen seikka tulevaisuutta ajatellen. Vakinaisen henkilökunnan varaan on huomattavasti helpompi rakentaa tulevaisuutta.

Yhteenvetona voin todeta, että Vaasan hallinto-oikeus on selviytynyt vuoden 2023 tulostavoitteistaan hyvin. Hallinto-oikeus on viime vuosina parantanut tulostaan ja kiitos erinomaisesta työstä kuuluu sitoutuneelle, ammattitaitoiselle ja ahkeralle henkilökunnalle. Esitänkin sydämelliset kiitokset hallinto-oikeuden koko henkilökunnalle, jonka kanssa on jälleen ollut ilo tehdä yhteistyötä.

Riikka Mäki

Överdomarens översikt

För Vasa förvaltningsdomstol var år 2023 fullt av arbete. Vad tryggande av rättssäkerheten och förkortning av handläggningstiderna beträffar är förvaltningsdomstolens mål klart och personalen motiverad. Vi lyckades minska antalet anhängiga ärenden med nästan 300 mål. Mycket återstår att göra, men riktningen är den rätta.

Förvaltningsdomstolens personal arbetar långsiktigt för att upprätthålla och förbättra kvaliteten på domstolens verksamhet. För fjolårets del kommer vi att minnas förvaltningsdomstolarnas gemensamma kvalitetsprojekt, som centrerades kring skrivande av beslut. Avsikten har inte varit att komma på något nytt, utan snarare att försöka återgå till gångna årtiondens mer koncentrerade skrivsätt. Förvaltningsdomstolarnas gemensamma diskussioner och utvecklingen av god praxis har kommit väl i gång.

Som typiskt för de senaste åren har personalomsättningen varit mer än tillräcklig och ny personal har rekryterats. Detta har inneburit än större satsningar på inskolning och utbildning. Å andra sidan fick förvaltningsdomstolen flera nya fasta tjänster vid resultatförhandlingarna, vilket är positivt med tanke på framtiden. Det är betydligt enklare att bygga på framtiden med en fast personal som grund.

I sammandrag kan jag konstatera att Vasa förvaltningsdomstol väl har klarat av resultatmålen för år 2023. Under de senaste åren har förvaltningsdomstolen förbättrat sitt resultat och tacken för det utmärkta arbetet tillhör den engagerade, yrkeskunniga och flitiga personalen. Jag vill uttrycka mitt hjärtliga tack till förvaltningsdomstolens hela personal, som det än en gång har varit ett nöje att samarbeta med.

Riikka Mäki

Vuosi 2023 Vaasan hallinto-oikeudessa

Lainkäyttötoiminta

Hallinto-oikeus käsittelee valituksia, jotka koskevat muun muassa verotuksen oikaisulautakunnan päätöksiä verotuksesta, kunnallisten viranomaisten päätöksiä virkänimityksistä, toimeentulotuesta, vammais- palveluista, lastensuojelusta ja muista sosiaalipalveluista, lääkärin päätöksiä mielenterveyspotilaan pakkohoidosta ja kunnallisen viranomaisen päätöksiä tartuntatautien leviämisen estämiseksi, maahanmuuttoviraston päätöksiä ulkomaalaisten oleskeluluvista ynnä muusta, viranomaisten päätöksiä asiakirjojen julkisuudesta ja erilaisista maksuista, esimerkiksi pysäköintivirhemaksuista, kunnan viranomaisten päätöksiä rakennus- ja maankäyttöasioissa sekä kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten ja aluehallintovirastojen päätöksiä ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisissa asioissa.

Hallinto-oikeusprosessi

Hallinto-oikeudessa haetaan muutosta hallinto- viranomaisen tekemään päätökseen. Asiat käsitellään kirjallisesti. Valituksessa esitetään vaatimukset ja niiden perustelut. Hallinto-oikeus ei yleensä tutki asiaa laajemmin. Ennen asian ratkaisua asianosaisille ja päätöksen tehneelle viranomaiselle varataan mahdollisuus vastata valitukseen ja muihinkin kirjelmiin. Tarvittaessa voidaan asiaa selvittää paikan päällä tarkastuksessa tai katselmuksessa. Hallinto-oikeus voi myös pitää suullisen käsittelyn, jossa asianosaiset voivat esittää todistelua sekä kuulla todistajia ja asiantuntijoita.

Monipuoliset ratkaisukokoonpanot

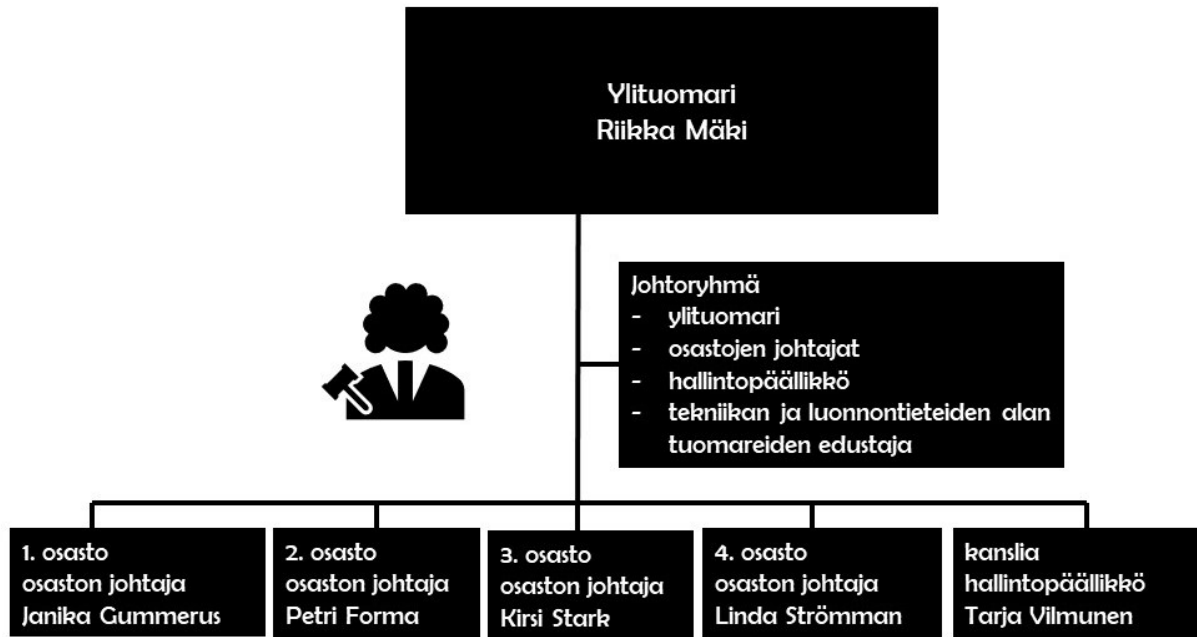
Hallinto-oikeuslaki antaa mahdollisuuden ratkaista asiat erilaisissa kokoonpanoissa. Pääsääntö on kolmen tuomarin ja ympäristö- asioissa neljän tuomarin kokoonpano. Asian laadun mukaan asiat voidaan kuitenkin ratkaista joko tätä pienemmässä tai laajemmassa kokoonpanossa. Työmääriä on tasattu jakamalla asiaryhmiä joustavasti eri osastojen käsiteltäväksi. Vesi- ja ympäristöasioissa on kokoonpanoon valittu asiakohteisesti yksi tai kaksi asiantuntijaa, jotka edustavat asian vaatimaa osaamisaluetta. Luonnontieteiden ja tekniikan alan tuomarit työskentelevät kolmella osastolla.

Lastensuojelulaissa, kehitysvammaisten erityis- huollosta annetussa laissa, adoptiolaisissa, päihde- huoltolaisissa, mielenterveyslaissa ja tartunta- tautilaisissa säädetyissä asioissa käsittelyyn osallistuu vähintään kahden lainoppineen jäsenen lisäksi valtioneuvoston määräämä asiantuntija- jäsen. Periaatteellisesti tärkeä asia voidaan siirtää ratkaistavaksi osaston vahvennetussa istunnossa tai hallinto-oikeuden täysistunnossa.

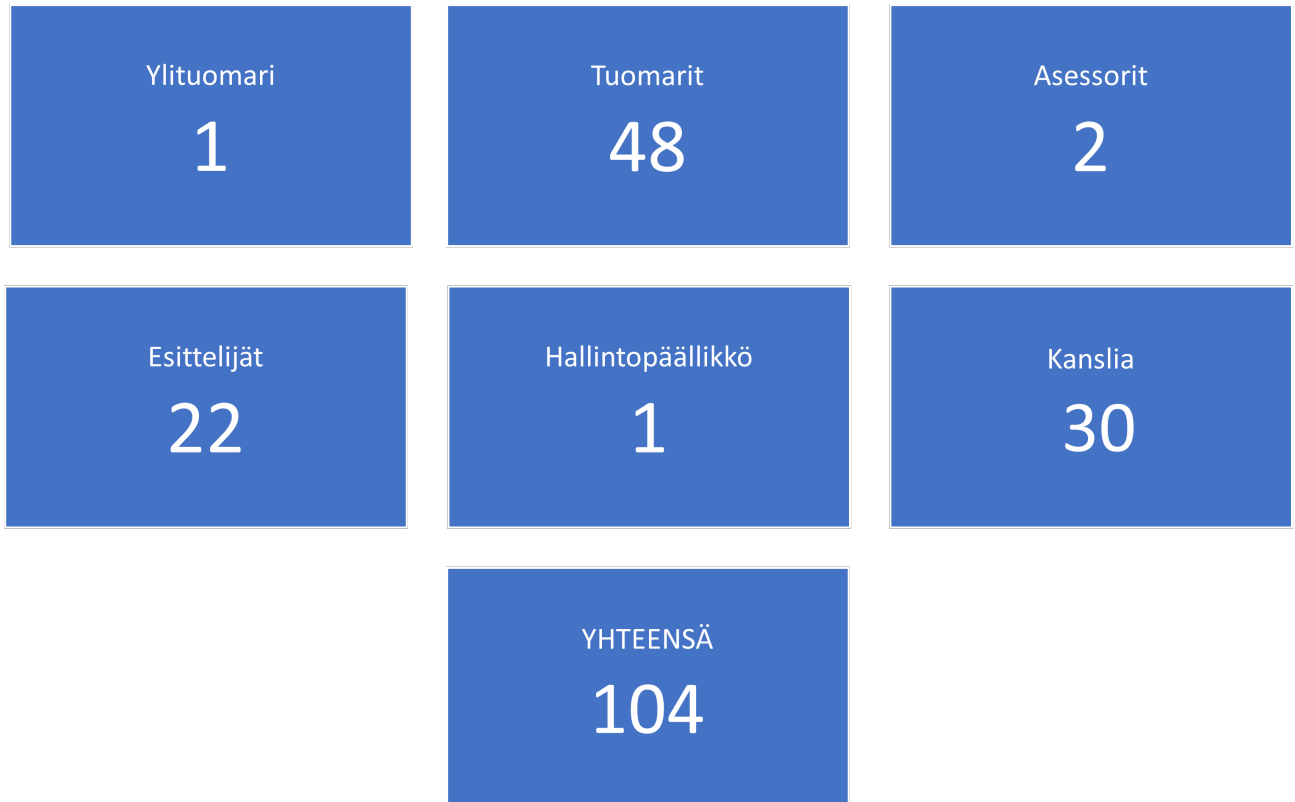
Saapuneita ja ratkaistuja asioita

Kertomusvuonna Vaasan hallinto-oikeuteen tuli vireille 1474 asiaa. Vireille tulleita asioita saapui 46 vähemmän kuin vuonna 2022. Vuoden lopussa asioita oli vireillä 1228, joka oli noin 20 % vähemmän kuin vuotta aiemmin. Hallinto-oikeus ratkaisi vuoden aikana 1763 asiaa.

Organisaatio

Organisaatio 31.12.2023

EJTN:n tuomarivaihto Kreikan Thessalonikissa 11.-15.9.2023

Hanna Vainionpää

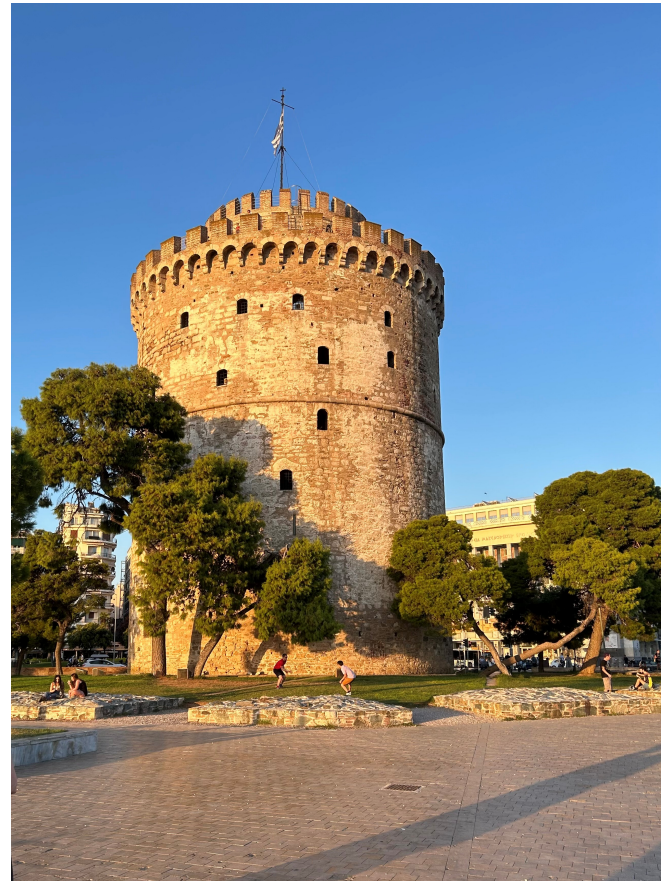

Pääsin viime syksynä osallistumaan EJTN:n järjestämään tuomarivaihtoon. Olin hakenut ja päässyt Kreikan Thessalonikissa järjestettävään tuomareille ja hallinto-oikeustuomareille tarkoitettuun yleisvaihtoon. Paikan päälle saavuttuani minulle selvisi, että yleisvaihtoon oli yhdistetty niin sanottu koulutusvaihto. Valtaosa osallistujista olikin sitten tuomioistuinten ja syyttäjälaitosten kouluttamisesta vastaavaa henkilökuntaa. Minä olin ainoa hallinto-oikeustuomari koko ryhmässä.

Vaihtojen yhdistäminen selitti myös sen, että miksi isäntänämme toimi National School of the Judiciary. Koulu valitsee ja kouluttaa kaikki tuomarin tai syyttäjän uralle ja kansliahenkilökunnaksi haluavat. Koulu on siis Kreikassa ainoa tie tuomioistuinuralle ja kaikki koulun hyväksytyksi suorittaneet myös saavat viran tuomioistuimesta. Lisäksi koulu vastasi tuomareiden jatkuvasta ammatillisesta koulutuksesta.

Koululla saimme kuulla hyvin mielenkiintoisia esityksiä muun ohella Kreikan oikeusjärjestelmästä, koulun toiminnasta, tuomareista sosiaalisessa mediassa ja tekoälyn hyödyntämisestä. Pääsimme tutustumaan myös Thessalonikissa sijaitseviin tuomioistuihin eli alioikeuteen, hovioikeuteen ja hallinto-oikeuteen sekä syyttäjänvirastoon. Lisäksi vierailimme Veroian kaupungin alioikeuden hienoissa uusissa tiloissa sekä Thessalonikin pidätuskeskuksessa/vankilassa, jossa meille esiteltiin erityisesti vankien vieroitusohjelmaa.

Saimme nauttia myös Thessalonikin kaupunkierroksesta sekä Aigai-museosta. Yhteiset illanvietot olivat vähintään yhtä antoisia kuin virallinen ohjelma, ja opin niiden aikana paljon eurooppalaisista oikeusjärjestelmistä ja niiden merkittävimmistä yhtäläisyyksistä ja eroista. Viikko vierähti todella nopeasti ja oli kokonaisuutena erittäin antoisa. Sain myös useita uusia ystäviä eri puolilta Eurooppaa.

EJTN:n vierailu Euroopan ihmisoikeustuomioistuimeen 16.–18.10.2023

Nina Träskbäck

Osallistuin syksyllä 2023 European Judicial Training Network -verkoston (EJTN) järjestämään vierailuun Strasbourgissa sijaitsevaan Euroopan ihmisoikeustuomioistuimeen. Tuomioistuin soveltaa Euroopan ihmisoikeussopimusta ja sen tehtävänä on varmistaa, että yleissopimuksessa mainittuja oikeuksia ja takuita noudatetaan jäsenvaltioissa. Tuomioistuimessa on yhtä monta tuomaria kuin Euroopan neuvostossa on ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen ratifioineita jäsenvaltioita. Tuomioistuimen tuomarit ovat riippumattomia, eivätkä edusta mitään valtiota. Tuomioistuinta avustaa valitusten käsittelyssä sihteeristö, joka koostuu erityisesti eri jäsenvaltioiden lakimiehistä. He ovat myös riippumattomia alkuperämaastaan, eivätkä edusta valituksen tekijöitä tai valtioita.

Ensimmäisenä päivänä saimme tutustua tuomioistuimen toimintaan. Meille kerrottiin muun muassa kirjaamosta ja siitä, miten juttukanta jakautuu eri jäsenvaltioiden välillä ja miten asiat tulevat vireille. Tässä yhteydessä kävi muun muassa ilmi, että suuri osa valituksista jää jo kirjaamovaiheessa tutkimatta muun muassa puutteellisten valituskirjelmien tai puuttuvien prosessiedellytysten vuoksi. Saimme lisäksi syvällisen perehdytyksen tuomioistuimen HUDOC-tietokantaan, josta löytyy kattavasti tietoa tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ja siihen liittyvästä aineistosta. Saimme myös tavata tuomioistuimen islantilaisen tuomarin, joka kertoi työstään ja tuomioistuimen menettelytavoista liittyen kokoonpanoihin ja asioiden käsittelyyn.

Meillä oli myös luento tuomioiden täytäntöönpanosta ja siitä, miten tuomioistuin seuraa jäsenvaltioita. Toisena päivänä meille esiteltiin Euroopan neuvoston kidutuksen vastainen komitea. Komitealla on varsin laajat valtuudet jäsenvaltioissa. Sillä on muun muassa vapaa pääsy maahan, oikeus liikkua vapaasti ja oikeus tarkastaa kaikkia jäsenvaltiossa sijaitsevia suljettuja laitoksia. Iltapäivällä siirryimme Euroopan neuvostoon, jossa meille esiteltiin neuvoston toimintaa ja muun muassa neuvoston laatima kattava opetustietokanta (Human Rights Education for Legal Professionals - HELP). Tietokannasta löytyy laajasti aineistoa eri oikeudenaloista ja niihin liittyvistä ihmisoikeuksista. Viimeisenä päivänä saimme tutustua Euroopan parlamenttiin Strasbourgissa ja osallistua täysistuntoon.

EJTN:n vierailu oli hyvin suunniteltuja ja järjestetty. Vierailu antoi ideoita ja perspektiiviä omaan työhön ja työmenetelmiin. Myös käytännönläheinen opastus HUDOC-tietokantaan oli hyödyllinen. EJTN:n virallinen ohjelma oli tärkeää, mutta myös epäviralliset kohtaamiset kollegoiden kanssa olivat mielenkiintoisia. Näiden keskustelujen teemat vaihtelivat paljonkin, mutta yhtäkkiä saattoi havaita ottavansa osaa keskusteluun esimerkiksi jengirikollisuudesta Ruotsissa, juttujen tilastoinnista Keski-Euroopassa tai nykyisestä tuomarivalintamenettelystä Unkarissa. Nämä hetket jäivät mieleen ja laajensivat omaa maailmankuvaa. Suosittelen lämpimästi EJTN:n laadukkaita vierailuja.

Finlex-ratkaisuissa esillä verotus sekä ympäristö- ja vesiasiat

Hallinto-oikeus julkaisee Finlex-ratkaisuna päätöksiään, joilla on merkitystä lain soveltamiselle muissa samanlaisissa tapauksissa tai joilla on muutoin yleistä lainkäyttöä merkitystä.

Lahjaverotukseen liittyvässä asiassa A:n oli tarkoitus lahjoittaa lapselleen B:lle 20 prosentin osuus osakeyhtiö X:n osakkeista. Yhtiön liikevaihdosta pääosa muodostui kiinteistöhuolto- ja siivouspalveluista. B olisi jatkanut lahjana saamallaan omaisuudella yritystoiminnan harjoittamista. A oli hakenut Verohallinnolta ennakkoratkaisua siitä, mikä oli lahjasta suoritettavan lahjaveron määrä. Hakemuksessa oli vaadittu perintö- ja lahjaverolain 55 ja 56 §:ien mukaista huojennusta. Verohallinto oli antanut ennakkoratkaisun, jossa huojennus osakkeiden lahjoituksen perusteella myönnettiin X Oy:n varoihin lukuun ottamatta yhtiön omistamia asunto-osakkeita.

Asiassa oli hallinto-oikeudessa A:n valituksen johdosta kyse siitä, tuliko huojennuksen laskennassa ottaa huomioon kaikki osakeyhtiö X:n taseessa olevat varat mukaan lukien yhtiön omistamat asunto-osakkeet.

Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen ja katsoi, että merkittävin osa yhtiön nettovarallisuudesta koostui osakehuoneistoista, jotka oli hankittu sijoitusomaisuudeksi. Varoja ei pidetty perintö- ja lahjaverolain 55 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuina huojennettavina yritysvaroina. Asunto-osakkeiden ei katsottu liittyvän yritystoiminnan harjoittamiseen tai sen jatkamiseen. Näin oli siitä huolimatta, vaikka osakkeet oli hankittu yhtiön voittovaroilla. Ratkaisevaa merkitystä ei ollut niillä valituksessa esitetyillä perusteilla, joiden mukaan osakeomistus oli mahdollistanut uusien palvelusopimusten hankinnan tai sillä, että osakkeita oli käytetty osittain yhtiön lainojen vakuutena. Asiaa ei ollut arvioitava toisin sen johdosta, että osakkeet olivat osakeyhtiöiden henkilökohtaisen tulolähteen poistuttua elinkeinotoiminnan tulolähteeseen kuuluvia varoja. Perintö- ja lahjaverolaki 55 § 1 mom. (Vaasan HAO 22.12.2023 904/2023)

Ympäristöluvan muuttamiseen liittyvässä asiassa X Oy oli hakenut jätteenpolttolaitoksen toimintaa koskevan ympäristölupapäätöksen lupamääräyksen 2 muuttamista siten, että voimalaitoksella voidaan käyttää kierrätyspolttoainetta enintään 300 000 tonnia vuodessa aiemmin määrätyn 250 000 tonnin sijaan. Aluehallintovirasto oli valituksenalaisella päätöksellään muuttanut lupamääräystä 2 hakemuksen mukaisesti. Päätöksen perusteluissa aluehallintovirasto oli todennut muun ohella, että polttoaineen määrän muutos ei aiheuta muutoksia laitoksen päästöihin siten, että päästöjen rajoittamista koskevia lupamääräyksiä olisi tarpeen muuttaa esimerkiksi parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimusten perusteella.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vaati valituksessaan, että ympäristölupapäätös kumotaan ja asia palautetaan lupaviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi. Vaatimusta perusteltiin sillä, etteivät laitoksen ilmapäästöjä koskevat lupamääräykset vastanneet parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimusta eivätkä ennen lupahakemuksen vireilletulua julkaistuja jätteenpolton BAT-päätelmiä.

Hallinto-oikeus kumosi aluehallintoviraston päätöksen ja palautti asian uudelleen käsiteltäväksi. Päätöksen perusteluissa hallinto-oikeus totesi, että hakemuksessa tarkoitetun laitoksen ympäristöluvanvaraisuus ei ollut perustunut siihen, että se yhdessä kahden muun samalla alueella sijaitsevan voimalaitoksen kanssa muodostaisi yhden luvanvaraisen ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavan toiminnan. Näin ollen laitosta oli pidettävä erillisenä direktiivilaitoksena. Kun otettiin huomioon ympäristönsuojelulain 75 §:n 1 momentti ja se, että jätteenpolton BAT-päätelmät oli julkaistu ennen aluehallintovirastossa ratkaistavana olleen hakemuksen vireilletulua, olisi mainitut päätelmät tulleet ottaa huomioon hakemuksessa ja lupaharkinnassa.

Hallinto-oikeus totesi päätöksen perusteluissa myös, että niin sanotun teollisuuspäästädirektiivin (2010/75/EU) 21 artiklan täytäntöönpanemiseksi säädetyssä ympäristönsuojelulain 80 ja 81 §:ssä tarkoitettu BAT-päätelmien johdosta suoritettava tarkistamismenettely ei tarkoittanut, etteikö BAT-päätelmien julkaisemisen jälkeen vireille tullutta hakemusta koskeneessa lupaharkinnassa olisi tullut ottaa huomioon BAT-päätelmissä mainittuja seikkoja

vähintään siltä osin, kuin ne tulivat sovellettavaksi hakemuksen johdosta. Ympäristönsuojelulain 80–81 §:ssä tarkoitettu tarkistamismenettely oli viimekätinen keino varmistua siitä, että BAT-päätelmiä noudatetaan.

Kun otettiin huomioon, mitä ELY-keskus oli asian käsittelyn kuluessa esittänyt luvan mahdollisista muutostarpeista suhteessa jätteenpolton BAT-päätelmissä esitettyyn, oli mahdollista, että lupaa tulisi hakemuksen johdosta BAT-päätelmissä esitetyn perusteella muuttaa muutoinkin kuin lupamääräyksen 2 osalta. Tähän nähden ja kun otettiin huomioon, ettei ympäristölupahakemuksessa ollut esitetty selvitystä siitä, vastasiko lupa BAT-päätelmissä esitettyä muun ohella ilmapäästöjen osalta, oli valituksenalainen päätös kumottava ja asia palautettava aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi. (Vaasan HAO 14.12.2023 103/2022)

Voimalaitospadon liittyvässä asiassa padon juoksutusmääräyksistä oli vuodesta 1980 alkaen poikettu vesilain 18 luvun 4 §:n niin sanotun vaarantorjuntapykälän nojalla yhteensä 12 kertaa tulvan tai kuivuuden takia. Aluehallintovirasto oli elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hakemuksesta muuttanut voimalaitospadon vesitalouslupaa muun muassa lisäämällä lupaan määräyksiä poikkeusolojen juoksutuksista vesilain 3 luvun 21 §:n 1 momentin 4 kohdan (30.12.2013/1193) nojalla.

Voimayhtiö oli valittanut uusista lupamääräyksistä muun muassa sillä perusteella, että esitöiden (HE 87/2013 vp) perusteella kyseistä lainkohtaa voitiin soveltaa vain sellaisiin rakenteisiin, joilla vaikutetaan vedenkorkeuksiin tai virtaamiin sekä sellaisiin toimenpiteisiin, joita on mahdollista toteuttaa olemassa olevien lupamääräysten puitteissa. Lainkohtaa ei myöskään voitu soveltaa rakenteisiin, joille oli myönnetty vesitalouslupa ennen lain 30.12.2013/1193 voimaan tuloa eli 1.1.2014. Joka tapauksessa kyseisen vesistön tulvien aiheuttamat haitat eivät olleet laadultaan ja suuruusluokaltaan sellaisia, että luvan muuttamisen edellytykset olisivat täyttyneet. Lisätyt lupamääräykset vaikeuttivat vesivoiman tuotantoa.

Hallinto-oikeus katsoi, että vesilain 3 luvun 21 §:n 1 momentin soveltamisalaa ei sen sanamuodon perusteella ollut rajoitettu tietyn tyyppisiin hankkeisiin, eikä tällaista ollut myöskään esitetty hallituksen esityksessä HE 87/2013 vp. Samassa

esityksessä esitetty esimerkkiluettelo yleiselle edulle aiheutuvista vahingoista ei ollut tyhjentävä. Säännöksen soveltamisalaa ei siten tullut hallituksen esityksen perusteella rajoittaa vain säännöstelyhankkeisiin tai tietynlaisiin haittoihin. Vesilain 3 luvun 21 §:n 1 momentin 4 kohdan sääntämisellä on hallituksen esityksen HE 87/2013 vp perusteella muun ohella pyritty siihen, että toistuvasti vesilain 18 luvun 4 §:ssä tarkoitettujen vaarantorjuntatoimien kohteena olleiden hankkeiden lupamääräyksiä muutettaisiin siten, että tarvittavat toimenpiteet voitaisiin suorittaa lupamääräysten puitteissa ilman erillisiä määräyksiä vaarantorjuntatoimista, minkä vuoksi olisi ristiriitaista rajata 3 luvun 21 §:n 1 momentin 4 kohdan soveltamisalaa niin, että sitä voitaisiin soveltaa vain säännöstelyhankkeisiin.

Hallituksen esityksestä HE 87/2013 vp ilmeni, että vesilain 3 luvun 21 §:n 1 momentin 4 kohdan säännös oli tarkoitettu sovellettavaksi myös ennen kyseisen lainkohdan voimaantuloa myönnettyihin lupiin. Vesilain 19 luvun 5 § mahdollisti vanhojen lupien lupamääräysten tarkistamisen vesilain 3 luvun 21 §:n mukaisesti. Nämä seikat huomioon ottaen hallinto-oikeus katsoi, että voimalaitoksen luvan muuttamista ei estänyt se, että voimalaitokselle oli myönnetty lupa ennen vesilain 3 luvun 21 §:n 1 momentin 4 kohdan voimaan tuloa 1.1.2014.

Ottaen huomioon lainsäätäjän tarkoitus, ei tulvien tai kuivuuden haittavaikutuksiin puuttumista turvautumalla toistuvasti vaarantorjuntapykälään voitu pitää riittävänä haittavaikutusten vähentämiseksi. Asiassa ei ollut tullut ilmi muutakaan keinoa, jolla haittavaikutuksia olisi voitu riittävästi vähentää. Ennalta arvioiden uusia lupamääräyksiä tulnaisiin soveltamaan suhteellisen harvoin ja tilanteissa, joissa olisi muutoin sovellettu vaarantorjuntapykälää. Näin ollen ei voitu katsoa, että uudet määräykset olisivat sanottavasti vähentäneet hankkeesta saatavaa hyötyä.

Hallinto-oikeus katsoi, että edellytykset voimalaitoksen vesitalousluvan tarkistamiselle ja muuttamiselle vesilain 3 luvun 21 §:n 1 momentin 4 kohdan perusteella ovat olemassa ja hylkäsi vesivoimayhtiön valituksen. (Vaasan HAO 30.11.2023 20636/2021)

Luovutusvoittoon liittyvässä asiassa avoin yhtiö oli tarkoitus muuttaa tuloverolain 24 §:n mukaisella toimintamuodon muutoksella osakeyhtiöksi siten, että yhtiömies A:n omistusosuus alenisi 52 prosentista 1/3 ja yhtiömies B:n omistusosuus kasvaisi 48 prosentista 2/3 osakeomistukseksi. A:n yksityistilin saldo oli negatiivinen, kun samalla B:n yksityistilin saldo oli positiivinen. Verohallinnon antaman ennakkoratkaisun mukaan toimintamuodon muutoksen seurauksena A:ta verotettaisiin avoimesta yhtiöstä nostetuista voittovarojen ja sijoitusten ylittävistä yksityisotoista pääomatulona verotettavana luovutusvoittona tuloverolain 46 §:n 4 momentin mukaisesti.

Hallinto-oikeudessa A oli vaatinut, että luovutusvoittona tuli tuloverolain 46 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla verottaa ainoastaan yhtiöosuuden luovutukseen perustuva osuus voitto-osuudet ja sijoitukset ylittävistä yksityisotoista.

Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen ja katsoi, että suunnitellussa toimintamuodon muutoksessa A:n omistusosuus osakeyhtiössä alenisi B:n hyväksi ja toimintamuodon muutoksen seurauksena avoin yhtiö ja yhtiömiesten yksityistilit lakkaisivat, joten toimintamuodon muutoksessa oli kyse myös yhtiöosuuden luovutuksesta. Tuloverolain 46 §:n 4 momentin perusteella avoimen yhtiön osuuden luovutusvoittoon lisättäisiin silloin määrä, jolla yhtiömiehen yksityisotot ovat yhteensä ylittäneet hänen vuotuisten voitto-osuuksiensa ja yhtiöön tekemien sijoitusten yhteismäärän.

Toimintamuodon muutoksessa muutoksenhakija vapautuisi kokonaan yksityistilin negatiivisen saldon palautusvastuusta. Kun otettiin huomioon tämä ja se, että osakeyhtiössä ei tultaisi tekemään kirjausta vastaavasta yhtiön saatavasta eikä avoimen yhtiön muuttamisessa osakeyhtiöksi ollut kyse korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisuun KHO 2005:68 rinnastettavasta yhtiöosuuden osan luovutuksesta, ei negatiivisen yksityistilin saldon perusteella yhtiöosuuden luovutusvoittoon lisättävää määrää voitu määrittää valituksessa vaaditulla tavalla. Koska palauttamisvastuu olisi poistunut kokonaan, oli koko negatiivinen saldo lisättävä luovutusvoittoon siitä huolimatta, että A olisi osakeyhtiön osakas. (Vaasan HAO 31.1.2023 112/2023)

Elinkeinotulon verotukseen liittyvässä asiassa A Oyj oli myynyt B Oyj:lle ja sen tytäryhtiöille yhtiön liiketoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden osakekannat. B Oyj oli maksanut osan sovitusta kauppahinnasta luovuttamalla A Oyj:lle kaikki B konsernin hallussa olleet A Oyj:n osakkeet. A Oyj oli maksanut varainsiirtoveron omien osakkeiden hankinnasta. Yhtiön maksamat varainsiirtoverot oli kirjattu suoraan yhtiön omaa pääomaa vähentäen, eikä niitä ollut vähennetty yhtiön säännönmukaisessa tuloverotuksessa. A Oyj:n liiketoiminta- ja osakekaupan yhteydessä hankkimat omat osakkeet oli mitätöity kaupan jälkeen.

A Oyj vaati hallinto-oikeudessa, että yhtiön omien osakkeiden hankinnasta maksama varainsiirtovero oli hyväksyttävä vähennyskelpoiseksi elinkeinotoiminnan kuluksi.

Hallinto-oikeus hylkäsi A Oyj:n valituksen ja totesi muun muassa, että verot ja maksut ovat elinkeinotoiminnassa muiden menojen tavoin vähennyskelpoisia silloin, kun niitä voidaan pitää tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneina menoina. Omien osakkeiden hankinnassa on yhtiöoikeudellisesti kyse yhtiön varojen jakamisesta osakkeenomistajille. Omista osakkeista suoritettu määrä on säädetty elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 16 §:n 9 kohdassa erikseen verotuksessa vähennyskeltottomaksi. Hallinto-oikeus katsoi, että edellä mainitun säännöksen sanamuodon mukaan yhtiön omista osakkeista suoritettu määrä ei sisällä hankituista osakkeista maksettua varainsiirtoveron määrää. Vähennysoikeus tuli siten asiassa erikseen arvioitavaksi elinkeinotoiminnan menojen vähentämistä koskevien yleisten säännösten perusteella. Ottaen huomioon oikeustoimen yhtiöoikeudellisen luonteen sekä sen, että osakkeet oli niiden hankinnan jälkeen mitätöity, ei yhtiön omien osakkeiden hankintaan liittyvää varainsiirtoveroa pidetty yhtiön elinkeinotoimintaan kuuluvana menona elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 7 §:ssä tarkoitettulla tavalla. (Vaasan HAO 20.6.2023 817/2023)

TYÖTILASTOT

Vuoden 2023 työtilanne.

Pääasiaryhmä	Vireillä 1.1.2023	Saapunut 2023	Ratkaistu 2023	Vireillä 31.12.2023
Valtio-oikeus ja yleishallinto	109	90	130	69
Itsehallinto	60	48	76	32
Ulkomaalaisasiat	153	115	116	152
Rakentaminen	122	89	144	67
Ympäristö	598	353	425	526
Sosiaali- ja terveydenhuolto	328	671	745	254
Taloudellinen toiminta	40	43	54	29
Verot	107	63	73	97
Yhteensä	1517	1472	1763	1226

Päätösten lopputulos pääasiaryhmittäin

Pääasiaryhmä	Ratkaistu HaO:ssa	Ei muutosta	Ei tutkittu tai rauennut	Hakemus hylätty	Hakemus hyväksytty	Muutettu	Muutettu/kumottu	Muutettu/kumottu ja palautettu	Palautettu	Siirretty muulle viranomaiselle
Valtio-oikeus ja yleishallinto	130	86	15	2	1		7	15	1	3
Itsehallinto	76	24	19	2			23	6		2
Ulkomaalaisasiat	116	43	33	3			12	14	11	
Rakentaminen	144	50	68				22	4		
Ympäristö	425	200	47	4		8	91	66	6	2
Sosiaali- ja terveydenhuolto	745	230	46	28	405		24	11		1
Taloudellinen toiminta	54	35	9		1		3	1		5
Verot	73	41	6				3	17	3	3
Yhteensä	1763	709	243	39	407	8	185	134	21	16

1.1.-31.12.2023	Vireillä vuoden alussa	Saapunut vuoden aikana	Ratkaistu vuoden aikana	Vireillä vuoden lopussa	Keskim. käs- aika kk
Vaasan hallinto-oikeus	1517	1474	1763	1228	12,5
Valtio-oikeus	16	12	15	13	16,3
Yleishallinto-oikeus	48	28	50	26	11,1
Opetus- ja sivistystoimi	4	16	13	7	2,9
Valtion virkamiehet	1	4	1	4	8,5
Työvoima-asiat	2	2	0	4	
Turvallisuus, yleinen järjestys ja eräät luvat	38	28	51	15	11,9
Kunnallisasiat	53	44	69	28	11,4
Kirkollisasiat	7	4	7	4	16,7
Ulkomaalaisasiat	153	115	116	152	14,5
Maankäyttö- ja rakennusasiat	116	85	140	61	14,8
Tieasiat	2	3	1	4	3,5
Kiinteistöasiat	4	1	3	2	21,6
Ympäristönsuojelu	287	153	243	197	20,0
Vesitalous	174	113	105	182	24,4
Ympäristönsuojelulaissa ja vesilaissa tarkoitettua yhteiskäsittelyä koskevat asiat	47	14	15	46	29,6
Luonnonsuojelu	20	33	17	36	13,3
Ulkoilu ja leirintä		1	0	1	
Asuntotuotanto ja asuntoasiat	1	0	1	0	24,3
Ympäristönsuojelulaissa ja maa-aineslaissa tarkoitettua yhteiskäsittelyä koskevat asiat	69	41	44	66	19,7
Sosiaaliasiat	280	260	319	221	12,1
Terveystieteiden ja sairaanhoito	47	411	425	33	1,6
Lääkeasiat ja apteekkilaitos	1	0	1	0	11,0
Oikeushenkilöt ja teollisoikeudet	4	2	3	3	13,4
Elinkeinoasiat	9	7	10	6	19,1
Maa- ja metsätalous	2	10	6	6	1,8
EU:n rakennerahastojen tukitoimet	1	0	1	0	52,5
Liikenne ja viestintä	24	24	34	14	9,6
Tulo- ja varallisuusvero	76	49	43	82	23,1
Ajoneuvoja koskevat verot ja maksut	3	5	3	5	3,2
Muut verot ja verotusmenettely	28	9	27	10	23,2

Yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Vaasan oikeustalo, 4. krs
Korsholmanpuistikko 43, PL 204, 65010 Vaasa

Puhelin
029 5642 780 kirjaamo

Sähköposti
vaasa.hao@oikeus.fi

www.oikeus.fi

Kontaktuppgifter

Vasa förvaltningsdomstol
Korsholmsesplanaden 43, 4. vån
PB 204, 65101 Vasa

Telefon
029 5642 780 registratorskontor

E-post
vaasa.hao@oikeus.fi

www.oikeus.fi